

Ню-Йорк. — Зворушливу історичну п'єсу «Невольник» Марка Кропивницького покаже в Нью-Йорку Український Оперно-Драматичний Ансамбль під керівництвом мистця співа і актора Лева Рейнарівича. Дія п'єси, яку М. Кропивницький, відомий також під псевдонімами як Карпенко-Карий і Тобілевич, написав за поемою Тараса Шевченка «Невольник», відбувається в Україні і в Туреччині. П' автор, калені української драматургії, сам музично оформив цю виставу на 4 дії і 5 відслон. У головних ролях виступлять: Т. Федорівич, Т. Лихолій, Д. Рейнарівич, М. Яблонський, Б. Крушельницький, інші масових сценах заборожді невольників, селяни. Режисер рус виставу Т. Федорівич музичний керівник — Р. Степаняк, концертмайстри Т. Левицький та В. Восій; у виставі візьмуть участь Оперний Ансамбль і камерний оркестр. Вистава відбудеться у Фешен Інституті, м. Шевченківському містці, у вечір 22 березня.

СВОВОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Роджерс в Африці

Тепершню 15-денну подорож державного секретаря Вільяма Роджерса по 10-ох африканських державах треба розглядати на тлі загальної активізації й частинної ревізії закордонної політики за урядування Річарда Ніксона. Пригадаймо, що зараз у лютому мин. року, через місяць після перебрання влади, Ніксон полетів з 8-денним відвідуванням до 5-ох західноєвропейських держав; тоді він поліпшив американсько-французькі взаємини і розвіяв острах, неначе ЗСА за В'єтнамською війною „забули“ про Європу. В грудні минулого й перший полетів цього року віце-президент Спіро Б'юно відвідав 23-денну подорож по 11-ох країнах Південної Азії й Океанії, з'ясувавши дійсний характер „доктрини Ніксона“ про вірність Американським союзам і „привабливість“ Америки в тихоокеанському обширі, з меншим ступенем її активної участі у вирішуванні тамтешніх проблем.

Вільям Роджерс, як перший державний секретар Америки, що відвідав африканський континент, на самому початку своєї подорожі заявив, що ЗСА не „суперникають“ за впливи на тому континенті, вважаючи, що Африка не є тереном боротьби за сферу впливу. Цим він заперечив тезу деяких комуністичних теоретиків, що з африканського континенту комуністична революція поширюється на інші континенти, але залишив сумнів, чи справді не ведеться на тому континенті змаг за впливи. Відомо, що СРСР, як і комуністичний Китай дають економічну і тим паче військову допомогу не з харитативних спонук, а лише для здобуття ґрунту під піривню — пропагандисту працю в даній і сусідніх країнах. Однак, правдою є, що надія більшовиків на те, що деколонізація Африки промостить шлях комуністичним впливам, зазнала, за винятком маленького колишнього французького Конґа і частини Танзанії — ніде комуністи не мають глибоких впливів. Навіть в Єгипті, залежному від советських достав зброї, місцеві комуністи сидять у в'язницях, і Насер дбав, щоб з советськими літаками та гарматами не імпортувалось комуністичних ідей.

Подорож Роджерса напевно скріпить зв'язки Америки з Африкою і заперечить тезу деяких африканських екстремістів, що „колоніальний націоналізм тотальний з антиамериканізмом“.

„Комунізм“ проти „совєтизму“

Опираючись, дедалі, то більше в політичних принципах протиріччя як ідеологічного, так і життєво-практичного порядку, ЦК КПСС у Москві вже не наважується провадити чисток серед неперіодичних угруповань у комуністичних партіях Заходу. Сталін міг це викласти Тіта, як „відступника“ від московської схеми комунізму, але Брежнєв уже мусить миритися з тим, що в Польщі, наприклад, розпущені колгоспи. Московські танки в Чехо-Словаччині викликали глибоке замішання серед членів комуністичних партій у західних країнах. Італійська компартія внаслідок того втратила сотні тисяч членів та й досі не може налагодити „бойової згуртованості“, до чого її закликала московська „Правда“ з 3-го лютого. На пленумі ЦК комуністичної партії Італії її секретар Лонго обзивався партійну фракцію, що видала „Маніфест“, в якому схвалюється поділ партії на існуючі праві і ліві групи, на прихильників комунізму московського зразка, китайського зразка, троцькістського зразка, навіть югославського зразка, ревізійно-історичного зразка і „італійського“, тобто націонал-комуністичного зразка. „Правда“ вимагає від компартії Італії, щоб вона „посилила зв'язок з масами“, бо без цього „неможливе соціалістичне перетворення країни“, себто неможлива влада комуністів. Але народні маси Італії, хоч і які економічно вбогі, дедалі то менше бачать у комуністичній партії свого рятівника, а про імперіалістичну Росію з тактичних міркувань краще їм не нагадувати.

З комуністичної партії Франції виключено за критику советського режиму її визначного теоретика Р. Гароді. Советська преса нагадує західних комуністів, які протестують проти окупації ЧСР, домагаються звільнення советських письменників із в'язниць тощо, „ліжачими антисовєтизму“. Виник парадокс: комуністи перегворюються в антисовєтизм. Більш реалістично настроєні діячі західних комуністичних партій переставляють бачити в Советському Союзі „провідну зірку“. Це важливо: явище, що свідчить про поглиблення розладу в світовому комуністичному русі.

ВІДРОДЖЕННЯ ІНДІАН В АМЕРИЦІ

Це дивний парадокс, що споконвічні автохтони цієї країни найменше з усіх її расово-національних меншинних громад відомі сучасному американському суспільству. Загал американців ставиться до індіан, як до музейного експонату, що його час від часу використовують у фільмах з „Дикого Заходу“, представляючи індіанців обов'язково, як примітивних дикунів, що їх приборкують білі піонери з допомогою своєї славної кавалерії. Сучасна індіанська молодь, що студіює в американських вищих школах, протестує проти такого образливого й принизливого підходу, як протестує і проти неначе вже традиційної політики ламання давніх угод, позбавлення індіанців їхньої землі, їхніх вод і лісів, ошукування їх при купівлі їхніх посіслостей та виробів і використання на кожному кроці при формальній опції з боку Федерального Бюро Індіанських Справ.

Потрапляючи образ трагедії американських індіанців на тлі теперішнього їхнього стану в Америці, подас широка студія в „Таймі“ з 9 лютого ц. р. п. н. „Розгніваний американський індіанець вступав на шлях протесту“. Жмена фактичних даних з цієї статті:

Коли Колумб відкрив цей континент і прозвав його автохтонів „індіанцями“, думавши, що він приплив до Індії, — було їх на території нинішніх 3-х індіанських Стейтів 1,000,000 до 3,000,000 душ. У 1860 р. це число впало до 140,000, а в 1910 р. зросло до 220,000. Тепер живе в ЗСА коло 652,000 індіанців, і це число швидко збільшується. Живуть вони розпорошено або в резерватах, з яких перший відкрито в 1853 році і які тепер охоплюють 284 оселі під контролею згаданого федерального Бюро Індіанських Справ, або в різних містах.

Індіанці, що їхня життєва філософія, вірування, способи життя, сантимиенти і навики найтісніше пов'язані з землею, лісом і рікою, посідали у 1887 році 138 мільйонів акрів ґрунту. Ця цифра зменшилася до 55 мільйонів акрів на нинішній день. Їх територія зменшилася, формально „випуваючи“ від них землю за законом про право викупу на потрібні країні цілі. Як цей викуп виглядав у практиці з'ясуємо, спираючись на приклад: у 1950-х рр. викупили в них у стеїті Нью Йорку 553 акри на резерват за 850,000 дол. Але недалекою Ніагарському університету заплачено за 200 акрів, призначених на ту саму ціль, 5,000,000 дол. Поміняючи мову на фізичну, винищення індіанців до білі піонерських воєн, багато преріанських причин склалося на їхню трагедію. Найбільшою й вирішальною причиною цієї трагедії є, мабуть, адова індіанців. Їхня гордість, вразливість і любов до свободи спливаються з традиційним, який вбачав свій захист у поступі, з фаталізмом, який наказує миритися з найгіршою долею, з розпачем і безнадійністю, що зростає.

Серед індіанців все ще кудись вища смертність, як серед решти американців: перебіжить вік індіанців 44 роки, а перебіжить вік інших американців 71 рік. Зате прирідний приріст більше як дократно вищий за приріст решти американців. Причому наслідок цього їх примітивізм і їхня бідність, бо індіанська родина в резерваті

дидилася внаслідок погрому. У згаданій статті „Тайму“ вказується на два крайні символи сучасного американського індіанця. Мистецтво — скульптор Джеймс Е. Фрейзер створив у 1894 р. прегарний і зворушливий твір — індіанця на коні над самим краєм пропасти. Його голова похилена вниз, волюся сягає майже тривки коня, а з безсилої руки падає спис. Це — образ повної капітуляції. І другий символ: оберт, брудна халупа біля шляху, що ним мчати пішій автомобіль; край шляху з ноємком в руках терпеливо стоїть індіанець і чекає на покупця овочів. До цих двох безнадійних символів американський автор додає третій: пляного індіанця, який сумно виправдується, що лише у пляному стані він почуває себе „вільним“.

Але множаться познанки, що це вже останній період індіанської пасивності й терпеливості. М. н. о. жаться випадки, коли молоді студенти і студентки з роду індіанців протестують, вимагають, погрожують. Вони заперечують будь-який духовний чи організаційний зв'язок з білими й чорними американськими групами, що проповідують, а є і плетство, але називають себе вже так само активістами.

В деяких резерватах індіанська молодь проявляє промисловий фанатизм гін до науки, побороюючи велетні терени, комунікаційні і матеріальні труднощі, щоб здобути науку. Існують вже катри фахівців — індіанців з високою освітою, які наважуються зв'язки з впливовими колами. Молода, гарна індіанка виступає в нічних програмах телебачення з інформаційно-пропагандистськими фразами в користь індіанців. Англомовні поети індіанського роду таверують білих, які ставляться до переможених індіанців гірше, аніж до переможених німців, що їх не відібрали націоналістичної гордості і землі. Вродливі індіанці, виходячи заміж за впливових американців, діють активно в користь свого народу. — як ось, наприклад, дружина голови Крайового Комітету Демократичної партії сенатора Фреда Гарріса. Індіанці ведуть судові процеси за вилучення їхньої землі, головне на Алясці і в стеїті Вашингтоні.

Найбільшою болячкою індіанців є все ще їхня племища розпорошеність: вони поділяються на 300 племен; і кожний індіанець спершу називав себе за назвою свого племені, а шойно після того за спільною назвою індіанців, якої вони не люблять, вважаючи, що її накинута чужинець Христофор Колумб.

Серед індіанців все ще кудись вища смертність, як серед решти американців: перебіжить вік індіанців 44 роки, а перебіжить вік інших американців 71 рік. Зате прирідний приріст більше як дократно вищий за приріст решти американців. Причому наслідок цього їх примітивізм і їхня бідність, бо індіанська родина в резерваті

В. Ткач

ОДРА-НІССА І УКРАЇНСЬКІ ІНТЕРЕСИ

Намагання уряду Західної Німеччини унормалізувати відносини з СРСР і країнами комуністичного блоку набирають чораз більш конкретних форм. До Москви прибув статс-секретар канцлера Брандта, Бар, щоб очолити переговори з советським урядом: 30 січня відбулася його перша розмова з Громиком, що тривала аж 6 годин. До Варшави відраджастся віце-міністр закордонних справ Духвіц, і розмови з польським урядом починаються 6 лютого.

Вимги Москви відомі наперед: міжнародно-правне визнання „другої“ німецької держави і негайне визнання лінії Одра-Нісса як остаточний кордон між Німеччиною і Польщею. Польський уряд не раз виразно заявляв, що які б то не були домовленості з Західною Німеччиною, він узявлює від попереднього безастережного визнання кордонів на Одрі-Ніссі.

В цьому другому питанні Москва і Варшава виявляють нібито непослідовність. Бож якщо вони вимагають визнання „другої“ німецької держави, то кордон з Польщею матиме тільки ця друга держава, яка вже давно ліній Одра-Нісса визнавала. Але, очевидно, і СРСР і Польща не виключають, що в майбутньому може такій дити до подання у тій чи іншій формі Німеччинин (для Москви це мислється лише при умові совєтзації цієї німецької території), а тому їм залежить на тому, щоб кордон на Одрі-Ніссі були визнані також Західною Німеччиною.

Не вважаючи на те, що вимоги Москви наперед відомі, соціалістично-ліберальний уряд Брандта хоче далі провадити переговори в Москві, і у Варшаві. Це означає, що він вважає за можливе у якійсь мірі прий-

заробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

Але це все власне залишки трагічного минулого, трагічної протри у зударі із сильними, підприємливими і безоглядними поселенцями на цьому континенті. Від 1924 року всі індіанці автоматично стали рівноправними громадянами 3-х індіанських Стейтів і сучасне молоде покоління індіанців не хоче бути громадянами другої класи, не хоче почувати себе в Америці, як у в'язниці. Однак, воно відкидає концепцію, що інтеграція — тотожня з американізацією не тільки у способі життя, у цивілізації й праці, але й у затраті індіанської тожності. Сучасні індіанці є власне тим феноменом, що — будучи автохтонами, а не іммігрантами — відстоюють свою расову й національну окремішність. І американські держави мусять, політики й соціологи починають з цим рахуватися. (Л. к.)

зробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

Але це все власне залишки трагічного минулого, трагічної протри у зударі із сильними, підприємливими і безоглядними поселенцями на цьому континенті. Від 1924 року всі індіанці автоматично стали рівноправними громадянами 3-х індіанських Стейтів і сучасне молоде покоління індіанців не хоче бути громадянами другої класи, не хоче почувати себе в Америці, як у в'язниці. Однак, воно відкидає концепцію, що інтеграція — тотожня з американізацією не тільки у способі життя, у цивілізації й праці, але й у затраті індіанської тожності. Сучасні індіанці є власне тим феноменом, що — будучи автохтонами, а не іммігрантами — відстоюють свою расову й національну окремішність. І американські держави мусять, політики й соціологи починають з цим рахуватися. (Л. к.)

зробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

зробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

зробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

зробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

зробляти на рік кругло 1.500 дол., а тамтешні умовини життя все ще такі примітивні, що більшість індіанців мусить приносити воду інколи за мильо. І серед індіанців є високий відсоток самотності та високий відсоток в'язнів, головне за в'язнів, докучували у пляному стані.

НА МИСТЕЦТВІ ТЕМІ

С. Гордішкін

ГАЛИНА МАЗЕПА

З нагоди виставки її картин в Нью Йорку

Галина Мазепа — Ковалівка мистецтва — ідеально належить до найпопулярніших наших мистців, одночасно мистецтва критики ще з середини 30-х років ставлять її між тих найкращих, які формують обличчя нового українського мистецтва. Вона — мистецька модерніст з кожного погляду, а водночас цей її модернізм, при всіх своїх актуальних чужих впливах, дуже український за поглядом і змістом і форм. В багатьох її творах догматична українська малювальська традиція злилася ідеально з різними новочасними течіями, даючи режі, з приводу яких можемо говорити про „український стиль“ у малюванні.

Найосновніша риса Мазепоного малювання це його наслідність. Це ніяке копіювання етнографічних особистостей, як це великою мірою спостерігаємо в Олені Кульчицькій, а синтетичний підхід до фольклорного матеріалу — невідчуженого джерела найвищих форм і найвищих барів. З того народного мистецтва Мазепа черпає його типові риси: замішування до чіткої графічної, завжди ритмічної лінії, колористичну гаму з її улюбленими червоними і жовтими тонами, а особливо аералістичний підхід до зображуваного. Народне мистецтво також намагається систематизувати, воно авторіально абстрактно — геометричний орнамент, один з найбільш виражених у світовому мистецтві, і в усьому намагається знайти ритмічне звучання, так як у пісні. Звідси й сильно декоративне звучання малюнків Мазепа, які своєю площинністю нагадують ікону.

Проте, Мазепа виходить не так від ікон того формального типу, що його в модернізованому невідчуженому вигляді культивують у нас деякі мистці, але з тієї вже уварованої іконої, стилістичні форми якої втворюють козака Мазепу і на радіне малювання на склі. Для цього останнього також основним був графічний рисунок чорною лінією, виповнений гомою сильно контрастних кольорів.

Але, формально, Мазепа черпала не тільки з українських мистецтв традицій, вона була чужа на всі варіанти струни новочасного мистецтва. Це можна було спостерігати вже на ранніх її творах, показаних на виставках АНУМ'у у Львові, в яких вона по-своєму і творчо оприймала різні формальні засоби футуризму і кубізму. В повосних роках, коли вона перебралася до Венеції, її малювання зустрілося з близько спорідненим її сти-

СР, йому іншого виходу не залишалося, — це справно не мінся. Однак, з дані, що загаль населення в Польщі, на відміну від польської еміграції, вже прикривався з утлі „кресів виходних“ і не бачить можливості підносити в залежності від СС-

СР, йому іншого виходу не залишалося, — це справно не мінся. Однак, з дані, що загаль населення в Польщі, на відміну від польської еміграції, вже прикривався з утлі „кресів виходних“ і не бачить можливості підносити в залежності від СС-

Зданю держави контингенту в 1967 р.

З цілого СССР збіжжя — 74,939,000 тонн, РСФСР — 43,429,000, України 12,386,000; базовини з СССР — 5,980,000 тонн, РСФСР — нічого, України — нічого; цукрового буряка з СССР — 69,715,000 тонн, РСФСР — 22,334,000, України — 39,028,000; соняшника з СССР — 4,661,000 тонн, РСФСР — 2,226,000, України — 2,023,930,000 тонн, РСФСР — 5,655,000, України 1,816,000; овочів з СССР — 7,949,000 тонн, РСФСР — 3,280,000, України — 2,741,000; м'яса різного з СССР — 4,467,000 тонн, РСФСР — 3,418,000, України — 1,461,000; молока з СССР — 40,056,000 тонн, РСФСР — 22,300,000, України — 9,289,000; яєць з СССР — 11,560,000 млн. ш., РСФСР — 7,093, Україн — 2,770; воли з СССР — 379,080 тонн, РСФСР — 175,060, України — 24,070.

Охорона здоров'я

Сучасна Україна має всіх лікарняних закладів — 3,348 на 404,8 тис. ліжок. 5,130 — амбулаторних закладів, 18,310 — фельдшерських пунктів, 4,026 дитячих поліклінік і амбулаторій, 6,267 — дитячих родильних будинків, 870 — санітарно-епідеміологічних закладів. Всього лікарів в Україні 98,000, лікарів-стоматологів 4,842, зубних лікарів 7,045, середнього медичного персоналу 320,000, зубних техніків 3,707, аптек 4,092, а також 19,802 аптечних пунктів; фармацевтів з високою освітою 8,481, з середньою освітою 11,684, санаторію 455 на 95,626 ліжок, будинків відпочинку 126 на 30,823 місць. (Далі буде)

Михайло Біда доктор економічних наук

ЕКОНОМІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

(6)

У 1967 р. на Україні було: рогації скотини — 21,864,000 шт., у тому числі корів — 8,883,000 шт., свиней — 17,875,000 шт., овець — 8,785,000 шт. У 1966 р. загальна продукція молока становила 17,203,000 тонн, м'яса — 2,600,000 тонн, яєць — 7,423 млн. штук.

У 1966 р. гуртова продукція українського господарства за оригінальними даними представлялася так: зернових культур — 34,020,000 тонн, цукровий буряк — 41,215,000 т., соняшник — 2,834,000 тонн, картопля — 21,593,000 тонн, овочів — 5,200,000 тонн. Уважно 34 збору хмелю в СССР. 25% площі, зайнятої під управу баштанів, припадає на Україну.

Шодо транспорту, то Україна має на своїй території 17% довжини всієї залізничної сітки СССР, тобто 20,8 тис. км., у порівнянні з іншими республіками залізнична сітка на Україні найгустіша.

Економічні райони України

Сучасна територія України поділена на 7 економічних районів: 1) Донецький, до якого входять Донецька і Луганська області; 2) Київський, до якого входять Київська, Житомирська, Черкаська, і Чернігівська області; 3) Львівський, до якого входять Волинська, Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська і Рівненська області; 4) Подільський, до якого входять Вінницька, Тернопільська, Хмельницька і Чернівецька області; 5) Придніпровський, до якого входять Дніпропетровська, Запорізька і Кіровоградська області; 6) Харківський, до якого входять Харківська, Полтавська і Сумська області; 7) Чорноморський, до якого входять Одеська, Кримська, Миколаївська і Херсонська області.

Економічні райони України створено 26 грудня 1962 р. розпорядженням Верховного Совету УРСР з огляду на умови розвитку і спеціалізації господарства. Загал-

на території і населення економічних районів становлять: Донецький — 53,2 тис. км², населення 7,073,000; Київський — 110,9 тис. км², населення 7,613,000; Львівський — 88,7 тис. км², населення 6,297,000; Придніпровський — 83,2 тис. км², населення 5,693,000; Подільський — 69,4 тис. км², населення 5,724,000; Харківський — 84,8 тис. км², населення 5,762,000; Чорноморський — 110,8 тис. км², населення 5,371,000.

У Донецькому економічному районі головними галузями промислу є металургія, машинобудування, вугільнодобування і хімічна промисловість. Київський економічний район продуктує збіжжя, цукор, а також шовковий і хемічний продукції. Львівський економічний район дає вугіль, машини, цемент, лісові матеріали, шовковий, хемічний продукції. Придніпровський економічний район дає сільськогосподарські продукти, як цукровий буряк, збіжжя, овочі, продукції скотарства та ін. Хар-

ківський економічний район — легка і харчова промисловість, машинобудування і продукція цукру. Чорноморський економічний район — машинобудування, харчова продукція, корабельне будівництво, риба, овочова, консервна, цукрова і нафтова промисловість.

З видобутком природного газу, залізної руди, ніглом чавуну і сталі, а також розвитком харчової промисловості, окрема цукрової України посідає перше місце в Європі. Якби в Україні розв'язано було приватногосподарську ініціативу, то продуктивність її економіки збільшилася б на 100%.

Сільське господарство у 1967 р.

У цілому СССР в 1967 р. було 36,493 колгоспи, в РСФСР — 15,932, а на Україні — 9,491. Радгоспи у цілому СССР було 12,196, в РСФСР — 6,673, а на Україні — 1,897. У цілому СССР сільське господарство мало 6,401,000 тракторів, в РСФСР —

866,000, в українському господарстві — 456,000. Уся посівна площа України становила 32,586,060 гектарів, у тому числі колгоспні мали 26,793,001 гектарів, радгоспи 3,409,070; решта належала до інших господарств.

Гуртова продукція СССР у 1967 р.

У цілому СССР випродуковано в 1967 р. збіжжя 170,804,000 тонн, в РСФСР — 99,932,000, а на Україні — 34,020,000; цукрового буряка в СССР — 73,778,000 тонн, в РСФСР — 23,754,000, на Україні — 41,215,000; соняшника в СССР — 8,141,000 тонн, в РСФСР — 2,783,000, на Україні — 2,834,000; картоплі в СССР — 87,183,000 тонн, в РСФСР — 44,307,000, на Україні — 21,593,000; овочів в СССР — 17,241,000 тонн, в РСФСР — 7,880,000, на Україні — 5,200,000; рогації худоби в СССР — 97,080,000 штук, в РСФСР — 49,819,000 на Україні — 21,844,000; корів в СССР —

ССР було 41,183,000 штук, в РСФСР — 21,316,000, на Україні 8,983,000; свиней в СССР — 57,958,000, в РСФСР — 28,567,000, на Україні — 18,920,000; овець — в СССР 135,422,000, в РСФСР 60,507, на Україні — 8,785,000.

Зданю держави контингенту в 1967 р.

З цілого СССР збіжжя — 74,939,000 тонн, РСФСР — 43,429,000, України 12,386,000; базовини з СССР — 5,980,000 тонн, РСФСР — нічого, України — нічого; цукрового буряка з СССР — 69,715,000 тонн, РСФСР — 22,334,000, України — 39,028,000; соняшника з СССР — 4,661,000 тонн, РСФСР — 2,226,000, України — 2,023,930,000 тонн, РСФСР — 5,655,000, України 1,816,000; овочів з СССР — 7,949,000 тонн, РСФСР — 3,280,000, України — 2,741,000; м'яса різного з СССР — 4,467,000 тонн, РСФСР — 3,418,000, України — 1,461,000; молока з СССР — 40,056,000 тонн, РСФСР — 22,30

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБИ В ЮГОСЛАВІЇ!

Свято Державності і Соборності у Вилліментік, Конн.

1-го лютого за старанням місцевого Відділу УККА відбулося свято відзначення річниці проголошення Самостійності і Соборності України.

У ранніх годинах були відслужені Богослужби в наміренні українського народу в українській католицькій і українській православної церквах. В годині 12-ї дня на радіовій аудиторії з наміром Українського Народного Дому, що провадив її п. М. Тимків, повідомлено про цю важливу подію з новітньої історії України.

О. год. 4-й по полудні у вшерець виповнений залі УН-Дому відбулася святочна Академія. Програму започат-

кував дівочий хор Осередку СУМА ім. ген. хор. Тараса Чупринки в Нью Йорку, який проспівав америкаський державний гімн.

Голова УККА М. Тимків привітав присутніх на заході, а також учасників визвольних змагань і численних гостей.

Після цього хор сумівок відспівав одинадцять пісень, переплітаних рефератом і декламаціями дітей Рідної Школи.

Святочну доповідь виголосив голова Осередку СУМА в Нью Йорку К. Василік. Словами гетьмана Івана Мазепи: „Нехай вічна буде слава, же през шаблю маєм права“, — навізав він до

княжих і козацьких часів незалежної України. Український народ в історичний день 22-го січня 1918 і 1919 рр. замінював перед цілим світом свою непохитну волю жити своїм від нікого незалежним життям.

Дівочо-суміський хор під дир. інж. Р. Степаняка та при акомпаніменті Т. Левинського, своїм зовнішнім виглядом та голосово виявив себе якнайкраще. Найважливіше в молодих хористок — це милозвучність у виразних висловлюваннях української пісні. Кожну пісню глибоко відчували присутні.

Проклямацію губернатора про „День Української Незалежності“ відчитав студент М. Шулевський. Проклямацію посадища міста Вилліментік відчитала студентка Ірена Здирко.

Секретар Відділу П. Колісник прочитав резолюції в Обороні Прав Людини в Україні, в яких прикляли на святі під бурю оплесків засудили совєтсько-москвинський режим за колоніальну політику в Україні.

Після подяки для всіх виконавців програми, свято закінчено відспіванням українського національного гімну.

По закінченні програми відбулися товариська зустріч. Управу Відділу УККА і Управу УНДому гостили Управу Осередку і хор з Нью Йорку, американських гостей, в тому числі посадища міста, наших священників і учасників визвольних змагань.

Михайло Янович

НОВІ РОСІЙСЬКІ НАЗВИ МІСТ В УКРАЇНІ

Вудювний понад 10 років і тепер остаточно зданий до експлуатації новий порт-місто поблизу Одеси називають „Іллічівськ“ ом. На Вороніжградщині, як подала „Радянська Україна“ з 5 лютого, є місто „Осередонськ“. У тій газеті сказано: „Космонат Шонін зустрівся з громадським Вороніжградцем, тепло привітав героя космосу молодого Осередонськ“.

Відзначення роковин Державності України в Дітроїті

Інж. В. Колодін — голова Комітету і інж. В. Федорак — заступник голови одержують Проклямацію від губернатора Мішигену Вільяма Міллікена

Дітроїт, Мінн. (В. П.) Відзначення Роковин Державності України почалося в четвер, 22 січня, підписаннями проклямацій „Українського Дня“ на терені Дітроїту, Гемтрему і Воренну, що довершили посадища українського національного прапора на щоглі біля ратуші Дітроїту.

Торжественне відзначення відбулося 25-го січня у Фіджералд гай скул, у Воренні, на окраїнах Дітроїту.

О. год. 3:30 по пол., після внесення комбатантських і молодіжних організаційних прапорів та виконання американського гімну, голова Святокового Комітету інж. Василь Колодін відкрив програму концерту. Під час програми на залі увійшов губернатор стеїту Мішиген Вільям Міллікен. Ного привітав з імені присутніх місто-голова комітету Богдан Федорак і попросив до слова. Губернатор Міллікен прочитав текст Проклямації „Українського Дня“ на терені стеїту Мішиген, підписав і передав голові та місто-голови комітету. У своїй промові губернатор виявив глибоке ознайомлення з українською проблематикою.

Святочну промову виголосив б. генеральний секретар СКВУ — Микола Плав'юк, промову привітали переривали гучними оплесками. Вокально-мистецьку частину виконали хори СУМА „Прометей“ і „Діброва“ з Торонта, під мистецьким керівництвом маестра Василя Карлаша. Чоловічий хор під акомпанімент Марти Крайців-Варабан відспівав „Прометей“, „Гайдамацьку“, „Олаф Трігвазон“ і „Слава Героям“. Під цей самий акомпанімент дівочий хор „Діброва“ виконав: „Молитву за Україну“, „В Карпатах сум і жаль настав“, „Пісню про Лопатинського“ і „Ось день війни народної“.

Василь Паліж прочитав резолюції, які присутні прийняли оплесками.

На глі мішаного хору Ніна Тарновська продеклямувала „Зимовий похід“ Юрія Клена, а хор відспівав „Пісню Мазепи“ при заспіві Андрія Сороки. Підкінець „Ще не вмерла Україна“ пронеслось по залі і тим закінчено Святочний Концерт.

Кожного мило вражувала по береги заповнена простора аудиторія. Поверх 1,300 учасників, а між ними оба генерали Армії УНР М. Крат і О. Вишнівський, духовенство обох наших церков, комбатанти та молодь в організаційних одностроях. Все те казувало, що Дітроїт гідно і соборно відзначував Роковини Самостійності і Соборності України.

ПОДЯКА

З Волі Веселиного, дня 15-го жовтня 1969 року відійшов від нас на Вічний Спочинок наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

Бл. п. ОЛЕКСА ГАНКЕВИЧ

Похорони відбулися в суботу, 18 жовтня 1969 р. на цвинтарі св. о. Николія в Чикаго, Іл.

Цією дорогою екскаватором наші найціннішу подяку високопренодим і Веселиним Отцям: Ю. Мешинському, Я. Сивухові, В. Білицькому, Т. Гленові і Р. Гашкевичеві за відправлення похоронних обрядів та за відправлення Покійного на Вічний Спочинок.

Наша подяка Пренодимим Сестрам Василікам, що в нашому горю виказали нам стільки серця і занесли молитви до Веселиного, щоб улегшити наш біль.

В першу чергу, з цілого нашого серця дякуємо д-рові Ерастові Бурчаківському за неперемінне абайливу лікарську опіку під час затяжної хвороби Покійного.

Дякуємо всім Рідним, Приятелям, Товаришам і Знайомим Покійного, що прибули з далеких сторін Америки і Канади, щоб віддати йому останню прислугу.

Щира подяка всім за писовні співчуття, які наспівали до нас особисто, листово і телеграфічно. Дякуємо за пожертви на Служби Божі, за квіти та датки на добродійні цілі.

Сердечне спасибі Дружам і Товаришам Покійного за прощальні слова над домовиною.

Особливу подяку Дирекції Федеральної Каси „Самоміч“ в Чикаго за надання виразності і прихильне ставлення до нас в час довгої хвороби Покійного. Складаємо подяку катедральному хору „Славути“ за відспівання Панахиди в похоронному заведенні.

Надіємося дякуємо Похоронному заведенню Музика і Сил за відрізне перевезення похоронів.

Нехай Веселасяні Господь відплатить усім сторіцею!

У смутку:

АННА — дружина
Сестра ІРИНЕЯ, ЧСВВ — дочка
ЯРОСЛАВ — син
ЛЮБОМИР — брат з Рідного

ГРОШОВІ ПОЖЕРТВИ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 Old York Road
PHILADELPHIA, PA. Tel.: (215) Gladston 5-3774

ДО ГОМІ КОНГУ НАСПІЛИ ВІСТКИ з Пейпінгу, що Мао Тсе-тунг запропонував прем'єрові Чу Ен-лаї стати новим президентом Комуністичного Китаю. Чу Ен-лай буди-м-то відмовився, зрозумівши, що це ніби почесне підніччя його в ранзі с насправді відсутності його від реальної влади, щоб на його місце посадити когось з „лівих“ комуністів, прихильників скомпромітованої „культурної революції“.

В наслідок серцевої атаки 30-го січня 1970 року помер у Мінеаполіс, Мінесота на 63-му році життя

СИГЕРИЧ ВАСИЛЬ

який родився в Старім Самборі, Західній Україні.

Осиротів дружину — НАДІЮ, брата АНТОНА, сестру МАРІЮ ВІДЗАР з родиною в Нью Йорку, а на Україні стареньку МАМУ — 94 роки, 3 сестри і брата й багато сестричів і братів.

Попрося, багато Другів і Знайомих тут в Америці і на Україні.

Ділося сумною ністю з Рідного і Знайомих, що в надлі, 8-го лютого 1970 року упокоїся в Богім Найдорожчий ЧОЛОВІК

Бл. п. ІВАН МАРЧУК

проживав 46 років

ПАНАХИДА у п'ятницю, 10-го лютого 1970 р. о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Литвиша, 801 Springfield Avenue, Ірвінгтон, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 11-го лютого 1970 р. о год. 9-й ранку до Української Православної Церкви св. Вознесіння при 19-й вул., а оціла на Український Православний Цвинтар в Ваніт Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку —

дружина ЗЕНОВІЯ

ПОМІНАЛЬНА СПІВАНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА ЗА СПОКІН ДУШІ

сл. п.
ІВАНА ШЕПАРОВИЧА

відправиться

в п'ятницю, 13-го лютого 1970 року
в церкві СВ. ЮРА в НЬО ПОРКУ, Н. П.
о год. 9-й ранку

До ласкавої участі запрошує Приятелів,
Співробітників, Знайомих і Громадянство

МЕЛАНІЯ ШЕПАРОВИЧ
І РОДИНА

В пам'яті нашої Дорогої і Незабутньої
Мамі, Бабки і Прабабки

Бл. п. МАРІ з ХИТРІВ СМОТРИЧ

яка померла на Рідних Землях,
складасмо:

60.00 доларів на „Церкву в Потребі“.
30.00 доларів на церковні потреби Перемішля і
10.00 доларів для потерпілих в Югославії.

Дочка КАТЕРИНА з мужем АНДРЕСМ
ВУК і ДІТЬМИ

Замість квітів на свічку моїм Товаришам
Бл. п. проф. ЛЮБОМИРА ГОРНИЦЬКОГО
жертвую 20.00 доларів
на Український Музичний Інститут Америки.

Любомир КАЛІНИЧ

Замість квітів на свічку моїм Товаришам
сл. п. д-ра ТЕОДОСІЯ КОМАРИНСЬКОГО
складасмо 20.00 доларів

Українській Медично-Харитативній Службі в Мюнхені.

д-р Іван і Ірина ПОДЮК з Рідного

Замість квітів на свічку моїм Товаришам
ДОРОГОГО ВУПКА

Бл. п. Ярослава Склепковича

складасмо 50.00 доларів
на Фонд Допомоги Жертвам Землетрусу
в Бані Луї, Югославія

д-р Роман і Гали СОСЕНКИ з Рідного

Замість квітів на свічку моїм Товаришам
сл. п. д-ра ТЕОДОСІЯ КОМАРИНСЬКОГО
складасмо

10.00 доларів на допомогу потерпілим в Югославії
10.00 доларів на Собор св. Софії в Римі.

д-р Роман і Софія КРИШТАЛЬСЬКІ

ПРИ СПІВУЧАСТІ:

Марти Конольської-Мусівич
Сопрано
Солістни City Center

Андрія Добрянського
Бас-баритон
Соліст Метрополітан Опері

ПРИ СПІВУЧАСТІ:

Марти Конольської-Мусівич
Сопрано
Солістни City Center

Андрія Добрянського
Бас-баритон
Соліст Метрополітан Опері

УКРАЇНСКА СТУДЕНТСКА ГРОМАДА в БОСТОНІ

— влаштує —

СТУДЕНТСЬКУ ЛЕЩЕТАРСЬКУ ПРОГУЛЬКУ

в днях 14-го і 15-го лютого 1970 р. на СОЮЗІВЦІ

НА ЯКУ ЗАПРОШУЄ СТУДЕНТІВ УСІХ ГРОМАД І КЛУБІВ.

В програмі теж ТОВАРИСЬКІ ВЕЧІРІ І ЗАБАВА

Оплата за нічліг і харч 12 дол. від особи.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ, НЬО ПОРК

П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЛЮТОГО 1970, год. 8-ма веч.

— відбудеться —

ВЕЧІР

І. Проф. ЛЮБОМИР КУЗЬМА — „Криза в сучасній мистецтві“.

II. Музична Частина — ІВАН ЧЕРЕУТА — фортепіан

Увага! Ньюарк, Н. Дж. і околиці! Увага!

„Асоціація діячів української культури
— ВІДІЛ ПІВНІЧНОГО НЬО ДЖЕРЗІ —

— влаштує —

ВЕЧІР СЛОВА І МУЗИКИ

ВЕРНУТЬ УЧАСТЬ:

ІРИНЕЯ ЖУК — фортепіан
ГАННА КОРЕНЬОВСЬКА — рецитация поезії
ЮРИЙ ВОЖАКІВСЬКИЙ — воля

Субота, 21-го лютого 1970 року
год. 7:30 веч.

Залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

— влаштує —

П'ЯТИ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в суботу, 2-го травня 1970 року
в ЧИКАГО, Іл.

В турнірі можуть брати участь лише члени УНСОЮЗУ.
Турнір є під зарядом ABC і WTBC moral sanction.

HOLIDAY LANES
4747 N. Harlem Ave., Chicago, Ill. (312) 867-4747

Гарантовані нагороди на розгрі чоловічих і жіночих дружин:

- Чоловіча дружина \$500 1-ше місце — \$300 2-ге місце
- Жіноча дружина \$200 1-ше місце — \$100 2-ге місце
- Добл. сингл і дружини: субота 2-го травня 1970 р.
- Передбачується щонайменше одна нагорода на кожних 10 зголошених в кожній гр.
- Речення зголошень — 10-го квітня 1970 р.
- Нагороди будуть роздані 2-го травня 1970 р. під час бенкету.
- Ціліть завчасу свої замовлення на бенкет.

БЕНКЕТ

HEUER'S RESTAURANT
5591 River Rd., Rosemont, Ill.
год. 7-ма веч. — \$10.00 від особи, включючи коктейль, обід, забава і напиться.

Запрошуємо до участі всі Союзні Відділи в ЗСА і Канаді.

Bowlers Headquarters
Caravelle Hotel, 5400 River Rd., Rosemont, Ill.
Phone (312) 678-2525

For further information write to:

JOHN EVANCHUK, Supreme Auditor
9312 Sherman Rd., Morton Grove, Ill. 60053. (312) 965-4247

HELEN B. OLEK, Supreme Advisor
2151 N. Lorain Avenue, Chicago, Ill. 60639 (312) 237-9662

ANDREW JULIA, Supreme Advisor
25 Sands Avenue, Ambridge, Pa. 15003 (412) 266-2686

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
28-33 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303. (201) 435-8740

ПОВІДОМЛЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ДРОГОБИЧЧИНИ

На засіданні в дні 3-го січня 1970 р. Центральний Комітет Дрогобищини прийняв до відома резолюцію з головами з особистих причин п. ЮРІЯ ГАВРИЛОВА.

На голову вибрано першого заступника голови п. інж. ВОЛОДИМИРА ОСЕРЕДЧУКА з Кренфорду, Н. Дж.

Нововибраний голова поставив собі за ціль якнайшкоре довести до успішного кінця намічене діло — ВІДДАТИ АЛЬМАНАХ ПРО ДРОГОВИЧ І ДРОГОВИЧЧИНУ. Рішено віддати великий 3-й Дрогобицький „Сонорал“ 12 вересня 1970 р. Подробіці 3-й Дрогобицький в пресі.

Проситься всіх якнайшкоре прислати матеріали до Збірника.

Всю кореспонденцію спрямовувати на адресу:
Vol. Osередczuk, 21 Collins St., Cranford, N.J. 07016
ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОВИЧЧИНИ

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

ПІЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

з участю ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ

Доповідь Юрія Шевельова:

„ІСТОРІЯ РУСІВ ОЧИМА МОВОВЗНАВЦІВ“

Конференція відбудеться в суботу, 14-го лютого 1970 р. о 6-й год. веч. в прикметній Академії, 206 W. 100-та вул. Нью Йорк, Н. Дж.

Субота, 14-го березня 1970 р.

Залі: Hunter College

68 St. & Lexington Ave., New York City

Год. 7:30 веч.

КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ „ДУМКА“

В НЬО ПОРКУ

Диригент — О. Верник

Акомпаніатор — О. Омельський

Український прапор повівав на ратуші міста Ютики, в дні Свята Державності й Соборності

Цього року, як і в попередніх роках, місцевий Відділ УККА інтенсивно приготувався до відзначення 22-го січня. Найбільшого клопоту зазнала наша голова Відділу УККА пані проф. Ярославна Томич, бо на засіданні комітету постановлено, щоб запросити місцеві сходи з-поза Ютики, в результаті чого п. проф. Я. Томич поспішав запросити корифея давнього театру п. маестра Євгена Курилу, з Бінгемтону, п. мгр. М. К-го з Рочестера та п. проф. Володимира Литвинського з Амстердама.

Проголошення Української Державності й Соборності довершило 21 січня 1970 року достойний Домінік Асваро, посадинок міста Ютики, в присутності представників Відділу УККА, церковних достойників та молоді. В наступному дні, тобто 22-го січня, доручив він висвітити український прапор на ратуші міста Ютики та рекомендував в пресі і радіо громадянам міста відзначити спільно з українцями День Української Незалежності. Також наспіла прокламація від губернатора ньюйоркського штату достойного Нелсона Рокефеллера.

Свято 22-го січня відбулося в суботу 31 січня 1970 р. в українській аудиторії при 6 Катедрі п. проф. Ярославна Томич референтом про зміст 22 січня 1918 і 1919 років.

При мистецьким оформленні сцени, великою мірою Соборної України та гербами поодиноких земель України, почесній сторожі місцевих юних сумівців з прапором (Роман Мельник, Михайло Худик, Іван Кошкар, Богдан Кошкар і Богдан Рабарський) п. інж. Петро Ярмак розказав про хід перших Визвольних Змагань, учасником яких він був. Добре підготований реферат відчитав п. мгр. М. К-кий. Ліричний тенор п. проф. В. Литвинський відспівав три пісні: "Не сумуй, трембіто" Безкоровайного, "Ніч" Гнатюшина і "Ой глянь я, подивлюся" Волошина при фортепіановому супроводі панни Леся Ядків.

Маестро Євген Курило своєю рецитатією Стефаникової "Марії" полонив публіку, бо кожне його слово впадало кожному в глибину душі й серця. Тому й не дивно, що так гучно обдарували оплесками цього декламатора.

Місцеві пластунки: Богдан Лужина, Ліда Герц, Леся Бекерська, Анастасія, Ліда Постой і Галя Луценко відспівали три пісні при фортепіановому супроводі пластунки Володимири Гнат.

На закінчення свята маестро Є. Курило відчитав Петра Кармалюка "Присягу українця", а наприкінці соборна публіка відспівала "Ще не вмерла Україна".

В. З-юк

Святкування Січневих Роковин в Нью Гейвені, Конн.

Зложення вінка перед "Смолооским Воли" перед ратушею міста Нью Гейвену. На фото (зліва): Корнел Креховецький, член Управи УККА, о. Йосиф Скульський, помічник пароха Української Католицької Церкви в Нью Гейвені, майор Богдан Лисак, голова Братства І Дивізії УНА в ЗСА, Олег Пушкар, генерального Штабу генерал-полковник Павло Шандрук, Зенон Мандиш, голова Станції І-го Дивізії УНА, Богдан Дзюбіна, Володимир Березовський, Бартоломею Гайда — посадинок Нью Гейвену, проф. Іван Телок, заст. голови УККА, д-р Михайло Снігурович, голова УККА, Михайло Панкевич, д-р Іван Кирик, імпровізований референт УККА, пані Марія Снігурович, дружина голови УККА, д-р Ярослав Туркало, заступник голови УККА і Богдан Сова з прапором ЗСА.

Нью Гейвен, Конн. (МЯ). Українська Громада під проводом місцевого Відділу УККА відзначувала 52 роковини проголошення Української Народної Республіки й 51 роковини Акту Соборності. 12-го січня посадинок Нью Гейвену Бартоломею Ф. Гайда підписав прокламацію, проголосивши день 22 січня Українським Днем в Нью Гейвені та заклавши співгромадін Нью Гейвену шанувати річницю проголошення незалежності України. Акт підписання відбувся в управі міста в присутності делегатів УККА, яку очолював голова Відділу д-р Михайло Снігурович.

22-го і 25-го січня був вишитою на міській ратуші український прапор. 24-го січня відбувся в Бальей Залі готелю Парк Плаза Бенкет в пошану Січневих Роковин. Бенкет відкрив голова Відділу УККА д-р Михайло Снігурович. Молитву провів о. пралат Іван Стах. Тост-маестром був проф. Іван Телок. Промову українською мовою виголосив генерального штабу генерал-полковник Павло Шандрук. Англіською мовою промовляв сенатор Т. Дадд. Привіти зложили від управи міста Нью Гейвену п. Маєро, голова міської Ради і д-р Юозас Вебра, полковник литовської армії, представник литовської громади Нью Гейвену. Бенкет закрив голова УККА, а кінцеву молитву провів о. Йосиф Скульський.

По бенкеті відбувся бал при звуках оркестру АМОР. Перехідною точкою поєднання

бенкетом і балом був виступ Танкової групи "Веселка" під керівництвом Василя Гіни, яка добре виконала чотири народні танки.

В неділю були відправлені Торжественні Богослуження в наміренні Українського Народу в українській Католицькій і Православній церквах. Тої самої днини о. год. 12.30 пп. відбулася церемонія зложення вінка під обеліском, де горить вічний вогонь в пошану героїв, які впади в боротьбі за волю. Святоїну церемонію відкрив голова місцевого відділу УККА. Початкову і кінцеву молитву проговорив о. Йосиф Скульський. Вінко зложив сумівець Василь Стадницький в товаристві двох пластунів Роксолан Гладкої і Оксани Мандиш. Промову по-англійськи виголосив д-р Ярослав Туркало, заступник голови УККА. Відділ Нью Гейвену, і посадинок міста Нью Гейвену Бартоломею Ф. Гайда. На церемонії був присутній теж генеральний Штабу генерал-полковник Павло Шандрук, якого вшановано трикратним окликом "Слава". На закінчення відспівано "Боже Великий, Творче Веселий". Церемонія зложення вінка була фільмована місцевою телевізійною станцією і передана в рамках висток о. год. 12 вполудне і в 6-й год. вечора в понеділок і з дуже добрим прихильним українським вишолом в справі коментарем.

Про святкування звітували місцеві радіостанції і писала місцева англомовна преса.

ЗВІТ-ЗАКЛИК

з акції "Діти-Дітям" за рік 1968-69

Прибутки із збірок:

1 Відділ Нью Йорк — 1.259.75 дол., 4 Відділ Брукліна — 159.21 дол., 6 Відділ Асторія — 264.11 дол., через Головну Управу — 592.31 дол., решта з поперед. року на банк. конті — 328.13 дол. Разом — 2.603.51 дол.

Видатки: Німеччина УМХС, Мюнхен — 800.00 дол.; Австрія УМХС, Допомоговий Комітет — 500.00 дол.; Австрія, Суботня школа — 40.00 дол.; Німеччина, поодинокі особи — 50.00 дол.; Бельгія, Дім старших віком — 115.00 дол.; Італія, Допомоговий комітет — 135.00 дол.; Еспанія — 25.00 дол.; Англія, Сироти — 30.00 дол.; Польща, Сестри Службинці — 50.00 дол.; Франція, Сестри Службинці — 65.00 дол.; Книжки, Німеччина і Австрія — 150.00 дол.; Пакунки, Бразилія і Польща — 134.50 дол.; Висилка дітей на літні табори — 100.00 дол.; Хворі, Нью Йорк — 50 дол.; Хворі, Швайцарія — 20.00 Пакунки, Україна — 136.41 дол. Разом — 2.400.91 дол. Решта на банк. конті на 1969 — 202.60 дол. Разом — 2.603.51 дол.

Подаючи цей звіт до відомства Українського Громадянства, Українська Американська

Жіноча Допомогова Організація звертається до людей доброї волі не відмовити нашим збірщикам та зложити і цього року свої пожертви на наш список. Крім цього можна скласти пожертви в т-ві "Самопоміч", крамничках: Арка, Сурма.

Щиро дякуємо всім, хто прихилився до успіху збірок. Потребуємо допомоги багато, а тому кожний і найменший дарок дасть змогу прийти з допомогою багатьом потребуючим в різних країнах поселення українців. На Вашу допомогу, особливо на Свята, чекають: діти, старші віком по старечих дітях, хворі по шпиталях і т.п. Та найменша допомога принесе радість обдарованому, бо він відчує, що не є сам, опущений і що є люди, які пам'ятають про нього та стараються облегшити його долю.

А радість дітей, які чекають нетерпеливо на Різдвяну Ялинку, нехай буде подякою за Ваш труд і жертвенність.

За Головну Управу УАЖДО

Стефанія Бартко — секретарка

Ольга Томашівська — голова

ОДРА-НІССА І УКРАЇНСЬКІ ІНТЕРЕСИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ти в майбутньому спробі ревізії східних кордонів. Цікаво відмітити той факт, що, не зважаючи на невелику питому вагу в сучасному становищі українських політичних сил, і німецька і еміграційно-польська сторона докладала старань, щоб з українського боку мали місце якісь декларації, які підтримували б одну або другу сторону: польські вітали б декларацію, що українці вважають за справедливу лінію Одрі-Ніси; німці, навпаки, хотіли б, щоб українці підтримали їх "ревізійністичне" становище. Ходили ще й інші поговорки, а саме, що деякі німецькі кола хотіли б домовитися з польськими емігрантами в тому напрямку, що у майбутньому Німеччина допоможе Польщі відновити на сході кордони 1939, оскільки польки зречуться "однакових земель". Ці поговорки, мабуть, не були цілковито безпідставними, бо про це з'являлися натинки і в деяких часописах. Тому українські представники не раз висловлювали рішучі застереження проти таких домовлявань ціною торгу українською територією.

Якє становище мали б зайняти українці щодо справ німецько-польських кордонів на Одрі - Нісці? До цього часу українські політичні кола здебільшого займали таке становище, що то є справа між Німеччиною і Польщею, до якої українці не втручаються, бажаючи бути в добрих відносинах і з майбутньою об'єднаною і демократичною Німеччиною, і з майбутньою незалежною Польщею, оскільки вони обидві не будуть загрожувати цілості української етнотериторіальної території в межах майбутньої незалежної української держави.

Історичні польські аргументи не зовсім переконливі, бо якщо колись польські королі володіли землями до Одрі - Ніси, то від того часу минули століття, і ті території мали безсумнівно інше етнічне населення, а на деяких з них не було й польської меншості. Більше промовляють аргументи, що Польща має право на свою територію, винагородження за ту кривду, яка їй безумовно стала під час гітлерівської окупації, і що вже 25 років на схід від Одрі - Ніси створився новий фактичний стан, який годі змінювати, тоді як виселені з тієї території німці вже "загосподувалися" в нових обставинах.

Також великі держави, як ЗСА і Англія, ще не висловилися остаточно, проте можна думати, що вони більше схильні до затримання остаточних кордонів на Одрі - Нісці. Щодо Франції, то, не зважаючи на німецько-французький договір приязни, французький уряд, особливо кол. президента де Голля і, власне, під час найбільшого розквіту німецько-французького єднання, офіційно заявляв, що він вважає лінію Одрі - Ніси за остаточний кордон.

Щодо української політики, то вона повинна стояти на становищі, що незалежно від того, де будуть проходити остаточні західні кордони Польщі, не може бути мови про якусь пересунення нинішніх східних польських кордонів далі на схід. Однак, треба взяти до уваги той факт, що якщо поляки віддають остаточно закріплені свої сучасні західні кордони, це полегшило б їм "переміщення" їхні "втрати" на сході. І це могло б спричинитися до закінчення вікового українсько-польського спору і налагодження добросусідських, приязних відносин між цими двома народами.

Якє сказано вище, населення сучасної Польщі вже нібито погодилося з нинішнім фактичним станом на польському сході. Коли йдеться про польську еміграцію, то й вона у своїй великій частині вже фактично погодилася з історичною долею, хоч ще до цього голосно не признається. Якби в обличчя спільного ворога — совєтсько-російської імперії — всі поляки прийшли до переконання, що пора вже унормувати відносини з українцями, не виставляючи більше претензій на етнотериторіальні українські землі, це вийшло б тільки на користь як українській, так і польській визвольній справі. У минулому, в 1919 році, незалежна Польща не пішла на порозуміння з незалежною Україною. На цьому втрачала не тільки Україна, але в кінцевому результаті і Польща. Було б фатальним, якщо в майбутньому, коли почне хитатися імперіалістична Росія, Польща і Україна, замість у союзі закріплювати свої незалежні держави, почали б знову ворогувати між собою.

Якщо Німеччина добровільно погодиться на лінію Одрі - Ніси, то це може вийти на користь Україні, сприяючи її погодженню зі своєю сусідкою Польщею.

Командири трьох полків Армії УНР звернулись із закликом

Дітройт. — "Мі, б. командири полків 3-го Залізної Дивізії, звертаємось до українців доброї волі з проханням-закликом внести свій вклад до Видавничого Фонду і тим стати в пригоді виданню цінної історичної праці ген. О. Удовиченка" — командира прославленої Дивізії Армії УНР. Таке звернення, надруковане в журналі "Дороговказ" з грудня 1969 р., підписали ветерани, командири трьох полків тієї дивізії: ген. О. Вишнівський — колишній командир 7-го Синього полку, ген. М. Крат — командир 8-го Чорноморського полку, та ген. полк. П. Шандрук — командир 9-го Стрілецького полку. Збірку фондів на видання праці командира Залізної Дивізії ген. О. Удовиченка, який живе у Франції, провадить "Капітула віданки Хреста

Mr. M. Klat,
11714 Sobieski Ave.,
Hamtramck, Mich., 48212.
U.S.A.

Л. ЛУЦВ
ОЛЬГА
КОБИЛЯНСЬКА

Ціна 80 центів
"СВОБОДА"

81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА,
14-го ЛЮТОГО 1970 р.

ГАСТІНГ-ОН-ГУДСОН, Н. П. Звичайні місячні збори 6-го Відділу УНС о. год. 8:30 веч. в ісповівній залі, 11 Washington Ave. Є важкі справи до погодження, а головне: запущена справа — час і місце. Управа на 1970 рік: Д. Жупник, гол.; І. Педилка, скарбник; А. Вовк, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. П. Місячні збори Т-ва І. Франка — 266 Відд. о. год. 7:30 веч. в Горжаманському Клубі при 3-5 Теллер вул. На порядку наряд: Вибір нової управи і делегатів та їх заступників на 27 конвенцію УНС та інші важкі справи до вирішення ще перед конвенцією. Проститься чл. прийти. — В. Труфін, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва С. Петлюри — 422 Відд. о. год. 7:30 веч. в залі катедрі св. Володимира при 6740 Норт 5 вул. На порядку: звіти з діяльності управи і Конгр. Комісії та вибір нової управи на 1970 р. Після річних зборів відбуються місячні, на яких буде вибір делегата на 27 конвенцію УНС. Проститься чл. прийти. — о. митр. С. Віляк, гол.; Т. Тешук, секр.

НЬЮ ЙОРК, Н. П. Річні і місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о. год. 8-й веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 Е. 7-ма вул. На зборах буде вибір делегатів на 27 конвенцію УНС. Проститься чл. прийти. — О. Стешич, секр.

НЕДІЛЯ,
15-го ЛЮТОГО 1970 р.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36-й Відд. о. год. 2-й по пол. в залі Укр. Амер. Клубу, 292 Гудсон Авен. На порядку: вибір делегата на 27 конвенцію УНС, записання управи на 1970 р. та інші важкі справи. Проститься чл. прийти. — Марія Філас, пред.; Марія Ковальчук, ксир. С. Гуцька, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. Збори 20-го Відд. Т-ва Згода о. год. 1-й по пол. в залі церкви Непорочного Зачаття. Проститься прийти і вибрати делегатів на 27 конвенцію УНС. — Р. Куропас, секр.

ПОНКЕРС, Н. П. Місячні збори Т-ва Поділ. Січ — 8-й Відд. о. год. 2-й по пол. в залі церкви св. Михайла при Чеснот Євнню. На порядку: наряд крім щомісячних справ і збірки вкладок, вибір делегатів на 27 конвенцію УНС. Проститься чл. прийти. — В. Коцківський, пред.; В. Мандиш, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Місячні збори Т-ва Згода. Січ — 367 Відд. о. год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клубі. На порядку: вибір делегата на 27 конвенцію УНС. Проститься прийти і вибрати делегатів. — П. Дзюбіна, гол.; Т. Песко, ксир.; В. Попович, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. Місячні збори Б-ва св. О. Миколая — 175 Відд. о. год. 1-й по пол. в приміщенні УНДому при вул. Мартін. Є важкі справи до погодження. Рівнож проститься вибрати делегатів. — Управа.

НЬЮАРК, Н. Дж. Звичайні місячні збори Б-ва св. І. Христителя — 76 Відд. о. год. 1 по пол. Батько у сільській присутності членів, в Українській Кат. Школі при Сенфорд Авен. й Авні вул. На порядку: вибір делегатів і заступників на 27 конвенцію УНС. Проститься чл. вибрати делегатів. — Управа.

Business
Opportunity

RETAIL BUSINESS
OPPORTUNITY
2 Bay Easo Service Station,
Hawthorne area. Paid training
and financial assistance for
qualified applicant.
Excellent Volume Potential
CALL B. YORK 342-0700

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
43 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-5550 New York City
В АРШ ОДЖЕЖТЕ ВСЕ,
ЩО ВАЖАЄТЕ

Різно

Українське Висилкове Бюро

ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430 — ОПЕРУЄ ДО
ДНІ 28 ЛЮТОГО 1970 авто-
машини ЗАПОРОЖЕЦЬ ZAZ
в ціні \$1,850.00. Урядом год.:
від понед. до суб. 8:30-6:00 ве-
тора, в неділю від 10-2 до пол.

ПОТРІБНО
ПРАЦІВНИКА
ДО М'ЯСАРСЬКОЇ
РОБІТНИ

Стала праця. Голоситись:
E. KUROWSKY & SON
128 1-ма Еллен, Нью Йорк
(поміж 7-8 вул.)

Business
Opportunity

На продаж

ЛАНЧОНЕТА

на Бронкс, Н. Н. Околиця
University Ave., коло універ-
ситету і двох шкіл (публічної
і католицької). Ціна оказана.
Інформація від 9-5 по тел. 212
475-7430 або 212 872-9031

Real Estate

Staten Island
ЧУДОВА, МУРОВАНА,
1 ПОД. ХАТА

в дуже гарній, тихій околиці.
Виталини, ідеальні, модерна
кухня і ланіжача і 3 спальні.
Видний догляд до Нью Йорку.
Ціна \$32,500.
E. C. GEBA REAL ESTATE
72 Fulton Street
Staten Island, N.Y.
Марія Геба — 981-4834 або
981-4600

Forest Hills

ONE FAMILY

Brick Tudor, attached, 6 1/2 Bms.
1 1/2 Bath, Recr. Rm., Laundry.
Separate garage, Lot 20' x 100',
furnished, fully w/v carpeted.
July occupancy, \$44,500.
Tel.: (212) 261-4742

Newark, N.J., Vailsburg Sec.

7 КИМНАТИН ДІМ

3 спальні, гараж на 2 авт., да-
ше орієнтація, укр. околиця,
2 бд. від укр. церкви, св. Іва-
на і школи. Близько до місце-
вих автобусів і до Нью Йорку.
Прийдіть і побачите: Добра
ціна. Телеф. (201) 375-9686

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.

Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГТА

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контролювала температу-
ра. Модерна калічка до
ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

ALL CONDITIONED

Обслуґа ШИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

НЬЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!

В п'ятницю, 20-го лютого 1970 року
о год. 7:30 веч.

в Домівці Товариства "Дністер"
361-го ВІДДІЛУ УНС
при 119 Еве. "А", між 7 і 8 вулицями в Нью Йорку
— відбудеться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС
міста НЬЮ ЙОРКУ і околиці

до участі в яких запрошені Урядовці, Представники
та конвенційні Делегати наступних Відділів:

4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 66, 69, 86, 88, 117, 129, 130,
158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 210, 211, 256,
267, 293, 310, 325, 327, 361, 393, 433, 435, 450,
455, 457, 485 і 489.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти з діяльності Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Удільнення звітності Окружній Управі.
7. Вибір Окружної управи та Контрольної Комісії.
8. Успішення та схвалення плану праці на 1970 рік.
9. Доповіді Головних Урядовців.
10. Дискусія та ухвали.
11. Закриття зборів.

У Зборах візьмуть теж участь

ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРАДУ УНСОЮЗУ

Закликаємо всі Відділи і їх управи та конвенційні Деле-
гатів, як і інших активних союзників, взяти участь у цих
Зборах.

ПІСЛЯ ЗБОРІВ — ПЕРЕКУСКА

За управу Окружного Комітету:

ІВАН ФЛІС — ГОЛОВА
МІКОЛА ХОМАНЧУК — СЕКРЕТАР

Праця
MALE

ДО РОБЛЕННЯ
КАБІНЕТІВ

Вимагається досвід при
біорних меблях. Мусить мати
знання манієрні деревних
матеріалів. Мусить говорити по-ан-
глійськи. Доск. умовни
праці. Голоситись
624 W. 23rd St., New York, NY
See Nick, 3rd floor

REFINISHER

Вимагається досвід у випи-
сці дерев'яних біорних
мебелі і обприскування стале-
вих. Мусить говорити по-ан-
глійськи. Доск. умовни
праці. Голос. 624 W. 23rd St., New York City
See Nick